

To dage med Life Læsø

Set med fastlandsøjne er Læsø Natura 2000 Lodsejerforening helt unik, og foreningen imponerede omkring 50 naturvidende gæster fra fastlandet

Rønnerbussen bragte gæsterne ud på Rønnerne og tilbage til Saltsyderiet, hvor dagens indtryk blev fordøjet sammen med en hurtig frokost.

Af Kirsten Østergaard
kirsten.oestergaard@nordjyske.dk

Et halvt hundrede medarbejdere fra Naturstyrelsen, naturforvaltninger, landboforeninger og kommuner på fastlandet tilbragte i sidste uge to dage på Læsø til et se-

minar om Life projektet på øen.

Første dag blev tilbragt på Læsø Seaside Golfhotel, hvor projektleder Ellen Marie Tranekjær Leed fra Naturstyrelsen og Stine Pagel Hansen fra Læsø Kommunes tekniske forvaltning præ-

senterede projektet for de øvrige deltagere.

De to kunne samtidig berette om erfaringerne med at forbedre forholdene for Læsøs lysåbne naturtyper og fugle, mens Henning Johansen og driftsleder Alf Thomsen fortalte om oprettelse og

drift af Læsø Natura-2000 Lodsejerforening, som i dag plejer 2.500 hektar af Læsøs naturarealer med afgræsning.

Erfaringer fra fastlandet

Efterfølgende kunne nog-

le af gæsterne, blandt andre Rita M. Buttenschön fra Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning på Københavns Universitet, Gert Hougaard Rasmussen fra Naturstyrelsens Arealplanteam og Marie Walther fra Slots- og Kulturstyrelsen oplyse om projektets effekt på naturtyper og fugleliv, om forsøg med bekæmpelse af vadegræs og rynket rose og om naturpleje på fortidsminder.

Jens Morten Hansen stod for dagens sidste lektion, en guidet tur om Læsøs geologi. Torsdag kunne gæsterne stifte bekendtskab med Life projektet ved selvsyn på en ekskursion øen rundt.

Fra Sydvesten, hvor man besøgte bekæmpelsen af vadegræs og rynket rose, til Rønnerne, hvor der blev fortalt om hensyn til forskellige naturtyper, fugleliv, fortidsminder og lodsejernes drift af arealerne.

Efter en frokostpause på Saltsyderiet fortsatte turen til Holtemmen, hvor der blev snakket om afgræsningens langvarige effekt på vegetationen.

Indtryk fra seminaret

Marianne Lindhardt og Morten Larsen fra Jammerbugt Kommunes tekniske forvaltning, der nu hedder vækst og udvikling, var positivt overraskede over Life projektet og lodsejerforeningen på Læsø.

- Det er jo imponerende, at man har kunnet forene lokale kræfter og naturpleje, siger Marianne Lindhardt.

- Og det helt unikke her er, at man har kunnet lande det og få så stort et lokalt ejerskab, supplerer Morten Larsen.

De har begge erfaring med Life projekter.

- Vi kan bruge erfaringerne fra Læsø i vores eget arbejde, så vi kan få naturpleje til at lykkes. Vi har jo også

Torsdag eftermiddag kunne deltagerne se resultatet af afgræsning ved Holtemmen.

Hvem skal hædres med Den NORDJYSKE KULTURPRIS og have 100.000 kr.?

I 2016 gik prisen til Mogens Otto Nielsen - en farverig og finurlig ener i dansk konceptkunst, hvis værker ofte udløser et skævt grin. Siden 1960'erne har den autodidakte kunstner deltaget i den eksperimenterede, internationale avantgarde og har fra sit nordjyske værksted "Atmosphere Controlled" skabt særegen og tankevækkende former for kunst.

Prisen gives til kultur i ordets bredeste forstand. Dem der repræsenterer kvalitet og hvis virke har sit udgangspunkt i Nordjylland.

Kandidatindstilling til

**DEN NORDJYSKE
KULTURPRIS 2017**

Alle genrer er i spil - litteratur, scenekunst, billedkunst, musik, film og de allernyeste strømninger - blandformerne.

Årets prismodtager bliver fejret torsdag 26. oktober ved en prisfest i det nyopførte teater, Vendsyssel Teater i Hjørring.

Du kan følge med i, hvem der bliver indstillet i NORDJYSKE Stiftstidende og på NORDJYSKE Plus i de kommende uger. Her vil vi både fortælle, hvem der bliver nomineret, og hvad sidste års modtager fik ud af de 100.000 kr.

Du kan sende din kandidat til os på tre måder: Send en mail til kulturpris@nordjyske.dk, indstil på nordjyske.dk/kulturpris eller via sms. Send sms "Kulturpris + kandidat" til 1231. Det koster alm. sms-takst.

Vi skal have dit kandidatforslag senest fredag 29. september kl. 12.

Hvem synes du skal modtage 100.000 kr.?

NORDJYSKEMEDIER

Det er kun nødvendigt at indstille kandidater én enkelt gang. Herefter udvælger en dommerkomite de tre endelige kandidater til prisen inden fejringen og afsløring af årets kulturprismodtager finder sted 26. oktober. Blandt alle de indsendte kandidatforslag bliver der trukket lod om 20 x 2 adgangsbilletter til prisfesten. Vinderne får direkte besked umiddelbart efter deadline for kandidatindstilling.

- Det er vigtigt at dele ud af den viden og de erfaringer, man gør med Life projektet, sagde Karin Hjortshøj fra Naturstyrelsen i Himmerland.

kystnære områder, men ikke de store strandenge, som I har på Læsø.

Flere af de øvrige deltagere var lige så imponerende over lodsejerforeningen.

- Det er så spændende et set up til en lodsejerforening, som læsøboerne har fyldt ud, og vi har både hørt om, hvad der er gået godt og skidt. Det er alle tiders, siger Karin Hjortshøj fra Naturstyrelsen i Himmerland.

- Vidensdeling er meget vigtig, også i EU sammenhæng. Derfor er det vigtigt at give de erfaringer, man gjort, videre, tilføjer hun.

Lodsejerforeningen

Projektleder Ellen Marie Trankjær Leed er ikke i tvivl om, at lodsejerforeningen var seminarets hovedattraktion.

- Det viser, at Læsø har noget specielt, og vi har haft en spændende udveksling af erfaringer og inspiration. Det helt særlige ved lodsejerforeningen er, at den fortsætter efter Life projektets ophør, siger projektlederen. Det er hendes hensigt at arrangere en lignende tur for læsøboerne i efteråret.

Hverken lodsejerforeningens formand Henning Johansen eller driftsleder Alf Thomsen mistede jordforbindelsen over den megen ros fra de besøgende.

- Nu skal vi jo ikke tro, at vi kan alt. Vi har brug for en masse hjælp, lyder det fra Henning Johansen.

- Det handler ikke bare om driften af nogle tusinde hektar jord, det gælder også om at genskabe den natur, som vi og vores gæster kan være

stolte af. Det bliver Alf's opgave at forene de to. Der behøver jo ikke være modsætninger. Man kan tale om forskellige interesser, som kan forenes, forklarer han.

- Vi har lært en masse gode mennesker at kende, som vi kan lære af. Nu har vi fået ny viden om fældning, hegning og fortidsminder, og det er utroligt godt at møde nogle naturvidende, der har haft de samme udfordringer, som vi har eller kan få, tilføjer Alf Thomsen.

Marianne Lindhardt og Morten Larsen fra Jammerbugt var begge imponerede over den lokale forankring i lodsejerforeningen.

Driftsleder Alf Thomsen og formand Henning Johansen fra lodsejerforeningen tog imod gæsternes med oprejst pande.

Gratis influenza vaccination

Tilbydes alle over 65 år, førtidspensionister og visse kronisk syge
(Se hvilke på www.stopinfluenza.dk)

For alle andre kun 160 kr.

Husk sygesikringsbevis

HVOR & HVORNÅR?

Læsø

Mandag d. 2. oktober 2017 kl. 11:00 - 12:00
Østerby Servicecenter, Østerby Havnegade 11, Læsø

Mandag d. 2. oktober 2017 kl. 13:00 - 14:00
Læsø Kur, Vesterø Havnegade 28, Læsø

Arrangeret i samarbejde med Ældre Sagens Lokalfdeling i Læsø

Bliv vaccineret hjemme

Gør dit helbred, at du ikke kan møde op ovenfor, kan du blive vaccineret hjemme. For alle over 65 år, førtidspensionister og visse kronisk syge er det gratis. Ellers koster det 300 kr. Bestil tid på telefon 77 99 77 88 fra d. 18. september til d. 6. oktober kl. 8:30 - 15:00 eller tilmeld dig på www.stopinfluenza.dk

Læs mere på www.stopinfluenza.dk